

ਸਿਵਲ ਮਿਸਲੀਨੀਅਸ

ਬਾ ਅਦਾਲਤ ਐੱਸ ਐੱਸ ਦੁਲਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਚੰਦ ਪੰਡਤ. ਜੇ.ਜੇ.

ਸੋਢੀ ਹਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਜਵਾਬਕਰਤਾ ।

ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 1583 ਓਫ 1960

ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ (ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ) ਨਿਯਮ, (1955) ਨਿਯਮ 26-ਗੈਰ-ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਅਲਾਟ ਹੋਣ ਯੋਗ ਜਾਇਦਾਦ-ਕੀ ਉਸ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ-ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ-"ਮਈ"-ਕੀ "ਸ਼ੱਲ" ਵਜੋਂ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹੋਣਾ

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ (ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ) ਨਿਯਮ, 1955 ਦੇ ਨਿਯਮ 26 ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਸਮੀਕਰਨ 'ਮੈ' ਨੂੰ "ਲਾਜ਼ਮੀ" ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਅਲਾਟ ਹੋਣ ਯੋਗ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਗੈਰ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਜਿਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਯਮ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤਬਾਦਲਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਿੱਥੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਕਿਸੇ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਪਹਿਨਣ ਵੇਲੇ 'ਮਈ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਕਸਰਤ ਅਖਤਿਆਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕਰਨ। ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਅਜੀਬ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਪਬੰਧ ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀ 'ਤੇ ਇੱਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਅਜਿਹੀ ਅਸਾਧਾਰਨ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦੁਆਰਾ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

24 ਨਵੰਬਰ 1961 ਨੂੰ ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਡੀ.ਕੇ. ਮਹਾਜਨ ਦੁਆਰਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਵਾਲਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਕੇਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਅੰਤ ਵਿੱਚ 9 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1962 ਨੂੰ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਦੁਲਤ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਪੀ.ਸੀ. ਪੰਡਿਤ ਦੀ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਗੋਲ ਮਸਜਿਦ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਪਲਾਟ ਨੰਬਰ 155-ਏ/13 ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਸਰਟੀਓਰੀ ਦੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਰਿੱਟ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਢੁਕਵੀਂ ਰਿੱਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਬਜ਼ਾਰ ਸ਼ਰੀਫਪੁਰਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ।

ਐਚ.ਐਸ. ਵਾਸੂ ਅਤੇ ਬੀ.ਐਸ. ਵਾਸੂ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ।

ਐਸ ਐਮ ਸੀਕਰੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ, ਜਵਾਬਕਰਤਾ ਲਈ।

ਹੁਕਮ

ਦੁਲਤ, ਜੇ. ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਇਸ ਲਈ ਭੇਜੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਦਿਅਕ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਜਿਸ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸੁਣਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੁਝ ਵਿਵਾਦ ਸੀ, ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ (ਵਿਸਥਾਰਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ) ਦੇ ਨਿਯਮ 26 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ) ਨਿਯਮ, 1955।

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਇੱਕ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਦਾਅਵਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਦਾਅਵਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਵਿੱਚ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ (ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ) ਐਕਟ, 1954 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 25 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਮਕਾਨ ਉਸ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਹ ਦੋ ਖਾਲੀ ਸਥਾਨਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸੀ। ਸਾਈਟਾਂ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਵੀ ਨਿਯਮ 26 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸਨੂੰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਪੁਨਰਵਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਨਿਯਮ 26 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਲੂਕ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਾਈਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਦੂਜੀ ਸਾਈਟ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਕਈ ਅਲਾਟਮੈਂਟਾਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣਾ ਵਿਭਾਗੀ ਅਭਿਆਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਮਤਲਬ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਕਿਸਮ ਦੀ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ 26 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ, ਵਿਵਾਦਿਤ ਜਗ੍ਹਾ ਦੇ

ਇਕੱਲੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਉਚਿਤ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਕੀਮਤ ਅਤੇ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪੁਨਰਵਾਸ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ। ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ 26 ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ

"ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਨਿਕਾਸੀ ਜਾਇਦਾਦ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਅਲਾਟ ਹੋਣ ਯੋਗ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ, ਇੱਕ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਇੱਕਲੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋਲ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸੰਪਤੀ ਉਸਨੂੰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।"

ਇਹ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤਕ ਸ਼ੱਕੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਸੀਕਰੀ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਕੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਨਿਯਮਾਂ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਅਤੇ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ (ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ) ਐਕਟ ਵੀ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੰਡਦਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਦੋ ਵੱਖਰੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ, ਅਰਥਾਤ, ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਦਾਅਵਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਕੋਈ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਿਯਮ 26 ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਹੈ, ਜੋ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ, । ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨਾ ਕਰੋ ਕਿਉਂਕਿ ਪੁਨਰਵਾਸ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਨਿਯਮ 26 ਅਲਾਟ ਹੋਣ ਯੋਗ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਗੈਰ-ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਕੀ ਇਹ ਨਿਯਮ ਸਿਰਫ ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਹਾਲਾਤ ਨੂੰ. ਸ੍ਰੀ ਵਾਸੂ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਨਿਯਮ 26 ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸ਼ਬਦ 'ਮਈ' ਹੈ, ਪਰ ਇਸਦਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਰਥ ਹੈ 'ਲਾਜ਼ਮੀ'। ਇਸ ਅਸਾਧਾਰਨ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਨਯੋਗ ਵਕੀਲ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ 1960 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 40, ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਜੀ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਪੁਨਰਵਾਸ ਮੰਤਰਾਲਾ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਬਹਾਦਰ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ 10 ਨਵੰਬਰ, 1960 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 685 ਹੈ। 1960 ਦਾ, ਸ. ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਚੀਫ਼ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪੁਨਰਵਾਸ ਮੰਤਰਾਲਾ, ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੇ 25 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1961 ਨੂੰ ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਬਹਾਦਰ, ਜੇ., ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਏ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ। ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲਾ ਕੇਸ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਫੈਸਲੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 25 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਨ, ਅਤੇ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਬਹਾਦਰ,

ਜੇ. ਨੇ ਜੋ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਨਿਯਮ 25 ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦ 'ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ' ਦਾ ਜ਼ੋਰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਕਰੇਗਾ' ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ 25 ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਦਾਅਵਿਆਂ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਲਾਟ ਹੋਣ ਯੋਗ ਨਿਕਾਸੀ ਜਾਇਦਾਦ ਕੁਝ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਬਸ਼ਰਤੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਕੁੱਲ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਕੁੱਲ ਰਕਮ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅੱਧੇ ਮੁੱਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਮੈਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦਾ ਕਿ ਨਿਯਮ 25 ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਨੂੰ ਚਾਲੂ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨਿਯਮ 26 ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ 'ਤੇ ਕਿਵੇਂ ਲਾਗੂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰਸੰਗ, ਇਸ ਲਈ, ਕਾਫ਼ੀ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਿੱਥੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਕਿਸੇ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਪਹਿਰਾਵਾ ਦੇਣ ਵੇਲੇ 'ਮਈ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਕਸਰਤ ਅਖਤਿਆਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕੰਮ ਕਰੇ ਜੋ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ, ਬੇਸ਼ੱਕ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਅਜੀਬ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀ 'ਤੇ ਇੱਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਅਜਿਹੀ ਅਸਾਧਾਰਨ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦੁਆਰਾ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ 26 ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਅਸਾਧਾਰਨ ਉਸਾਰੀ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ 25 ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਕਿਸੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਸ਼ੁੱਧ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦਾ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਅੱਧਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਕੁਝ ਅਜੀਬ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਕੋਈ ਵੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਦਾਅਵਾ ਨਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਤਬਾਦਲੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਵੇਕ ਦੇ ਅਜਿਹੀ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਭਾਵੇਂ ਇਸਦੀ ਕੀਮਤ ਕਿੰਨੀ ਵੀ ਹੋਵੇ। ਦੋਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ, ਇਸਲਈ, ਮੈਂ ਪਾਇਆ ਕਿ ਹਰੇਕ ਦਾ ਸੰਦਰਭ ਵੱਖਰਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਯਮ 26 ਵਿੱਚ ਆਯਾਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਨਿਯਮ 25 ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੌਜੂਦ ਹੈ, ਦੋ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵੱਖਰੀਆਂ ਹਨ। ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ 26 ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਸਮੀਕਰਨ 'may' ਨੂੰ 'ਲਾਜ਼ਮੀ' ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਹੋਰ ਵੀ ਢੁਕਵਾਂ ਸਵਾਲ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨਾਲ ਕੋਈ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਜੋ

ਕਿ ਕੁਝ ਛੋਟੀਆਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਗਲਤੀਆਂ ਕਾਰਨ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੁਆਰਾ ਠੀਕ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਮਕਾਨ ਤਬਦੀਲ ਕਰਕੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ, ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ, ਇੱਕ ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਹੋਰ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਸਾਦੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਯੋਗਤਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਨੀਤੀ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਵਸਾਉਣ ਦੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਹੋਰ ਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਪੁਨਰਵਾਸ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੁਨਰਵਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਸਾਈਟ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਉਚਿਤ ਵਾਜਬ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅਸਫਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਪੁਨਰਵਾਸ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਾਂਗਾ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ 'ਤੇ ਛੱਡ ਕੇ ਖਾਰਜ ਕਰਾਂਗਾ।

ਪ੍ਰੋਮ ਚੰਦ ਪੰਡਿਤ, ਜੇ.-ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਕੇ.ਐਸ.ਕੇ.

ਡਿਸਕਲੇਮਰ- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।

ਮੁਨੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ (ਅਨੁਵਾਦਕ)